

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Tillägg till översiktsplan för Söderköpings kommun

LOKALISERING AV VINDKRAFTVERK

Dnr 2008-510

Planen är upprättad : 2009-i februari
Samrådsbeslut: 2009-02-11
Samrådsmöte/öppet hus: 2009-03-05
Remisstid: 2009-02-16 – 2009-03-30
Samrådsredogörelse: 2009-04-17
Utställningsbeslut: Förslag 2009-04-29
Utställningstid: Förslag 2009-05-06 – 2009-07-06
Utlåtande:
Föreslås tillstyrkas av KSAU 2009-08-12
Föreslås tillstyrkas av KS den 2009-09-22
Föreslås antas av KF: 2009-10-21
Laga kraft:

SAMMANFATTNING AV PLANFÖRSLAG OCH FÖRSLAG TILL FÖRÄNDRINGAR INFÖR BESLUT OM UTSTÄLLNING:

Syftet med föreslaget tillägg till översiktsplanen, avseende lokalisering av vindkraftverk i Söderköpings kommun, är att föreslå var och hur en lämpligt avvägd utbyggnad kan ske. Tillägget innebär en avvägning mellan behovet av utbyggnad av vindkraft och andra allmänna intressen som kommunen har att ta hänsyn till.

Tillägget till plan för vindkraft ska läsas ihop med Översiktsplanen, ÖP05, för Söderköpings kommun. Riktlinjerna är inte bindande men ska utgöra ett underlag vid prövning av bygglov för, framförallt större, etableringar av vindkraft. Det har diskuterats om planen ska ange speciella områden som är mer lämpade för vindkraftsetableringar. Det finns idag inte ett tillräckligt noggrant underlag för var det blåser mest och för att utse speciella områden. De större aktörerna på marknaden för vindkraft får göra sina egna utredningar av var det är ekonomiskt lönsamt och i övrigt möjligt att placera vindkraftverk. I den ekonomiska bedömningen ingår uppbyggnad av infrastruktur (elnät, vägar). Master får heller inte utgöra hinder för luftfarten, mobiltelefoni m.m. Dessa kontakter tar vanligen den som söker lov. Kommunen ska vid sin prövning stämma av att tillstånd finns från andra myndigheter. En mening med vindkraftsplaner är också att skapa en samsyn mellan grannkommuner vid prövning av nya vindkraftsparker som ligger nära kommungränsen eller berör flera kommuner.

Efter samråd föreslås en del förändringar/tillägg av planförslaget:

1. Havsbaserade vindkraftsbyar bör vara möjliga öster om yttre skärgården. Kartan ändras i denna del samt kompletteras med upplysning om område längre österut som är av riksintresse för vindkraft (i Oxelösunds kommun).

2. I text och på karta förtydligas att avstånd 650 meter mellan bostad och vindkraftverk är ett erfarenhetsvärde för de högre vindkraftverk som är aktuella i skogsområden. För mindre kraftverk gäller mindre avstånd och de ”gula” områden 2 på kartan ökar i motsvarande grad.
3. För gårdsverk ändras texten till att verket kan ligga i gårdscentrum dvs får störa den egna bostaden. Dock ska vid bygglovprövning bullerpåverkan på andra bostäder utredas.
4. Illustrationerna återger den typ av verk som hittills varit vanligt förekommande, dvs ett torn med tre vingar. Detta utesluter inte etablering av andra typer av verk (annan utformning eller annan teknik). Annan rotorutformning kan förekomma än den trebladiga som anges på skisser men utformning föreslås bli enhetlig för en grupp av vindkraftverk.
5. I text anges att om det visar sig att ny teknik för vindkraft blir aktuell och inte kan bedömas efter planen så kan en översyn av planen bli aktuell.
6. Vidare införs att vid en vindkraftsetablering får verk inte placeras så att de stör telekommunikationsstråk eller länkar.
7. Vid en större utbyggnad av en grupp av verk bör eventuella störningar valideras (stämmas av mot beräknade störningar) genom provdrift av det första verket och avvikelser därefter korrigeras i den fortsatta utbyggnaden.

Redogörelse för hur samrådet bedrivits:

Samråd har skett genom att ett allmänt samrådsmöte/öppet hus har ordnats samt genom att samrådsförslaget sänts för yttrande till nedan förtecknade myndigheter/parter. Annons med inbjudan till det allmänna samrådsmötet har införts i Norrköpings Tidningar, Folkbladet och Länsstidningen.

Förteckning över samrådsparter:

Länsstyrelsen	Yttrande har ännu inte lämnats	
Lantmäterimyndigheten	Ingen erinran	2009-02-26
Östergötlands Länsmuseum	Synpunkter	2009-04-08
Vattenfall	Ingen erinran	2009-03-30
Skanova	Ingen erinran	2009-02-26
Linköpings kommun	Synpunkter	2009-03-30
Norrköpings kommun	Ingen erinran	2009-04-17
Naturskyddsföreningen	Synpunkter	2009-03-27
Socialdemokraterna	Synpunkter	2009-03-27
Bygg- och miljönämnden	Ingen erinran	2009-03-11
Miljö- och hälsoskydd	synpunkter	2009-03-30
Tekniska kontoret/VA-enheten	Synpunkter	2009-04-01
Räddningstjänst	Synpunkter	2009-03-10
Socialnämnden	Ingen erinran	2009-03-25
Miljöpartiet de Gröna i Söderköping	Synpunkter	2009-03-31

Elsie och Torgny Mantefors, Mogata,
Körninge

Synpunkter

2009-03-31

Planförslaget har dessutom sänts på remiss till Vägverket, Naturvårdsverket, Boverket, LRF, Göta Kanalbolag AB, Östsam, E.ON., Åtvidabergs kommun, Valdemarsviks kommun samt till samtliga politiska partier i Söderköping. De som svarat framgår ovan.

- **Länsstyrelsen .....**

- **Östergötlands Länsmuseum**

Östergötlands Länsmuseum framför att i huvudsak ligger värdefulla kulturmiljöer inom kategori 4- område (område där vindkraftverk inte bör etableras på grund av allmänna motstående intressen) men det finns kulturmiljöer som inte innefattas i detta område. Landskapbild kan också vara känslig även inom områden som inte utpekats som "känslig landskapsbild". Ytterligare områden bör identifieras och anges som område 4- områden ur landskapsbildssynpunkt. Ett exempel som länsstyrelsen anger är sprickdalssystemet längs med väg 210 från Söderköping och mot Börrum och Nöstebojön.

Kommentar: I översiktsplanen för Söderköpings kommun, ÖP05, anges samtliga kulturmiljöer. Det nu aktuella tillägget till översiktsplan "Lokalisering av vindkraftverk ska läsas ihop med tillägget ska läsas ihop med ÖP:n.

Planen har inte getts så hög detaljeringsgrad av landskapsbild att alla känsliga områden tas med. Vid varje enskilt bygglov får landskapsbild och andra faktorer vägas in i bedömningen.

- **Linköpings kommun**

Linköpings kommun önskar att liknande bestämmelser gäller för både Söderköping och övriga kommuner, däribland Linköping. Linköpings kommun har dock till skillnad mot Söderköpings kommun pekat ut speciella platser för vindkraftsetableringar. Linköping antog sin vindkraftsplan 2004. Nu aktuell plan för Söderköping är senare och utvecklingen av verken har lett till större vindkraftverk med nya förutsättningar. Några mindre förändringar i planen föreslås utifrån de synpunkter som framförs från Linköpings kommun. Vid t.ex. närmare avstånd än 5 km till grannkommun önskas "samråd". Detta avstånd är angivet i planen på ett ställe men medan det på annat ställe står felaktigt i planen, 3 km, och ändras till 5 km. I tillägg till ÖP05 anges avstånd till kyrka som 10 gånger verkets totalhöjd. Detta innebär ofta mer än vad Linköping anger men det kan vara bra att minsta avstånd anges (1 km). Linköping tillämpar 3 km mellan vindkraftsbyar. Söderköping anger 30 gånger verkens totalhöjd vilket kan bli c:a 5 km. På bara några år har högre och högre vindkraftverk uppförts. Noteras också att hänsyn kan behöva tas till "stråk" för mobiltelefoni vid prövning i bygglov. I text införs under bygglovprövning att aktören ska ta hänsyn till detta. I övrigt anses att de synpunkter som lämnats inte föranleder några förändringar.

- **Naturskyddsföreningen**

Naturskyddsföreningen anser att ytan för tänkbar vindkraft kan utökas framförallt ute till havs. Information saknas om de mindre vindkraftverk som det inte behövs bygglov för (vindkraftverk med rotordiameter mindre än två meter). Enligt energimyndigheten är det kommunen som ska remittera bygglovansökningar till försvarsmyndigheten, luftfartsverket m.fl berörda myndigheter och inte den sökande. Begränsningar anges i planen för områden med vacker landskapsbild.

Detta begränsar möjligheten att bygga vindkraftverk. Regler för bedömning av verk i grupp anses för detaljerade. Nya typer av vindkraftverk bör ges möjlighet att etableras.

Kommentar: Det finns som vi bedömer ingen motsättning i en etablering av vindkraftverk längre ut till havs. Kartan föreslås revideras för att tillgodose detta intresse samt kompletteras med upplysning av område längre österut som är av riksintresse för vindkraft (i Oxelösunds kommun). Det har inte varit regeringens mening att de mindre verk som inte kräver bygglov ska ges en speciell utformning. Däremot ska de följa de generella krav som finns på säkerhet, inte ge störande reflexer eller utgöra skyltplats. Vid bygglov har det numera ofta blivit praxis att den som söker bygglov för vindkraftverk eller master i ett tidigt skede är i kontakt med luftfartsverket m.fl. om placering av vindkraftverk. Om det visar sig att så inte är fallet ska kommunen kontakta berörda myndigheter. Planen är inte bindande men är avsedd att liksom översiktsplan ÖP05 utgöra underlag för bedömning i lov av påverkan på landskapsbilden. Planen bygger på nuvarande kunskap om vindkraftverk. Ny kunskap (vindkraftverk med annan utformning) kan leda till en översyn (aktualisering) av planen.

- **Socialdemokraterna**

Socialdemokraterna anger att de överlag är positiva till planförslaget och noterar särskilt att ett avsnitt tagits med om avveckling av vindkraftverk. Hänsyn kan behöva tas till olika naturvärden t.ex. fågelstråk som kan påverkas av nya etableringar. Det saknas i planen en beskrivning av nyare tekniska lösningar av vindkraftverk som saknar synliga roterande blad.

Kommentar: De illustrationer som anges i planen avser traditionella vindkraftverk men utesluter inte annat utseende. Detta förs in i planen sid 4. Ny teknik kan leda till en översyn av planen om den innebär annan påverkan än den som anges i planen.

- **Räddningstjänsten**

Räddningstjänsten anger att inom område som på kartan anges som riksintresse vind ligger anläggning som Vingåkersverken äger. En riskanalys bör utföras innan en eventuell etablering av vindkraftverk. Räddningstjänsten har också svårt förutse vilka olyckor som kan ske och saknar också resurser för att rädda en person på hög höjd även om samarbete förutsätts ske med räddningstjänsten i Norrköping. Insatstiden kan bli lång.

- **Miljö- och hälsoskydd**

Miljö- och hälsoskydd påpekar mindre justeringar i texten för att planen ska bli konsekvent. Kartmaterialet är delvis svårläst, svårtytt.

Kommentar: Begärda redigeringar utförs av text. Kartan i den skala som den redovisas i textdelen är svår att orientera sig i. Kartan finns i större skala vid utställning och är möjlig att förstora i den PDF-fil som ligger på hemsidan.

- **Miljöpartiet de Gröna i Söderköping**

Miljöpartiet avstyrker förslaget till plan för vindkraft. Som planen är utformad begränsar den utbyggnad av vindkraft i Söderköpings kommun. Det är onödigt att kommunen lägger ner pengar och anlitar konsult med detta resultat. Istället ska utarbetas en rapport som visar var det är lämpligt att etablera storskaliga vindkraftsanläggningar. Planen ska också ange att storskalig utbyggnad av vindkraft endast är ekonomiskt möjlig i skärgårdsområdet där vindhastigheten 6,5

m/s eller högre. Dessutom bör anges vilka krav som ställs på fastighetsägare som vill uppföra mindre vindkraftverk.

Kommentar: Söderköpings kommun har fått ersättning från Boverket för att med konsult hjälp utforma riktlinjer för vindkraftverk. Avsikten är inte att peka ut speciella områden som mer lämpliga för vindkraft. Bl.a. saknas uppgifter om var det blåser mest. Vid kontakter med SMHI har dessa meddelat att de inte kan utföra en mer förfinad kartering av vinden än den översiktliga kartering som Uppsala Universitet utfört. Aktörerna på marknaden har också en bättre uppfattning om var de önskar etablera storskaliga anläggningar. Planen är inte bindande men ska utgöra ett underlag vid kommande prövning i bygglov eller om bygglovsplikten tas bort yttrande från kommunen i vindkraftsärenden.

- **Elsie och Torgny Mantefors, Mogata, Körninge**

I yttrande anges att man inte önskar att Körninge 1:26 markeras som olämpligt för mindre gårdskraftverk och att generella placeringsregler inte bör gälla mindre verk. Samma bullerkrav bör gälla vid permanentbostäder som fritidshus.

Kommentar: Planen anger att större etableringar inte bör ske inom område av riksintresse. Samtidigt anges avstånd mellan bostad och vindkraftverk som 650 meter. Måttet 650 meter är ett erfarenhetsexempel på lämpligt avstånd från större vindkraftverk. Detta förtydligas i texten. I texten för gårdskraftverk anges också att verket kan ligga i gårdscentrum dvs får störa den egna bostaden. Dock ska vid bygglovprövning bullerpåverkan på andra bostäder utredas. Olika bullervärden gäller i Boverkets byggregler för fritidshus och permanenthus.

Samråd har därmed genomförts enligt plan- och bygglagen kap 5:20 och justeringar utförts av samrådsförslaget för att tillgodose inlämnade synpunkter. Länsstyrelsen har ännu inte yttrat sig.

Följande handlingar ska ingå i kommande planerad utställning av planförslaget:

Plankarta, textdel med behovsbedömning och avgränsning av miljökonsekvensbeskrivning, MKB, översiktsplan ÖP05, beslut om utställning, och samrådsredogörelse.

Göran Grimsell
Stadsarkitekt